

Tidskriften
BÅGSKYTTE

Svenska BågskytteFörbundet

5

Årgång 69
2016

Viola
Bäcklund
Månadens
Profil

ANSVARIG UTGIVARE BO PALM REDAKTÖR MIKAEL SVAHN TRYCKERI PRINT EC OFFSET
MEDIENHAUS TELEFON 0709-618422 E-POST BAGSKYTTE@BAGSKYTTE.SE

DANAGE DOMINO Tavesystem Ofta copierade, alltid bättre Om du vill ha det **BÄSTA**, välj det **BÄSTA**

DOMINO A.3/9*XHD är bara en av många DOMINO produkter - du kan få en DOMINO tavla för vilka behov som helst från 44 x 44 cm upp till 20 x 3 meter och även större till en hel skjutvägg. Fråga din återförsäljare eller DANAGE om du vill veta mer.

SNÄLLARE MOT DINA PILAR, BÄTTRE FÖR DIN PLÅNBOK

Tusentals bågskyttetavlor levererade till 80 länder över hela världen.

3 x Olympiska spel, 5 x VM, 5 x Världscupfinaler, Världscupturneringar, World Games, Asiatiska spelen, Junior OS, Youth World Championships och många fler. Välj vilket mästerksap som helst och DOMINOS tavesystem användes med största säkerhet.

DANAGE of Scandinavia
- the sport's most innovative supplier of target and scoring systems

För närmare upplysningar - kontakta **Bågar & Pilar**, info@bagaropilar.com, tel: 08-20 46 20 - eller **DANAGE of Scandinavia**, industrivej 13, 6310 Broager, Danmark
Tel: +45 74 44 26 36 - danage@danage.dk - www.danage.sk - www.domino-target.com

Redaktionellt	Bågskytte för alla.	4.
	Ledaren	5.
Historia	Det var en gång:	6.
Profilen	Viola Bäcklund	8.
Para	Paralagets väg mot Paralympics	11.
Teknik & Träning	Materielens utveckling	12.
Ungdom	Yngre Junior Trofén	16.
Internationellt	GP-guld för Jonas i Sofia	17.
Internationellt	Christine Bjerendal om Mixedsilvret	21.
Förbundet	Beridet bågskytte i SBF	22.
Internationellt	Nytt världsrekord av "The flying dutch"	24.
Traditionellt	Shooting at the marks	25.
Historia	Besök på Etnografiska museet	28.
Nationellt	Fäl-SM på Brattön	31.
Tävlingsannonser		31.

KANSLIADRESSER

Tidskriften Bågskytten/SBF-Shopen

Luxorgatan 1
591 39 Motala
Tel: 0709 - 61 64 22
E-mail: bagskytten@bagskytte.se
PG: 37 90 05 - 2
Redaktör: Mikael Svahn
Ansvarig utgivare: Bo Palm

Förbundsordförande

Bo Palm
Tel: 070-6555830
E-mail: bo.palm@bagskytte.se

Förbundskansli

G. sekr. Cenneth Åhlund
Tel: 08-736 00 70
E-mail: sbf@bagskytte.se

Föreningskansli

Gullimar Åkerlund
Fagerviksvägen 22
860 30 Sörberge
Org-nr: 802000-5065
Tel: 060-570 130
E-mail: kansliet@bagskytte.se

LANDETS 12 DISTRIKT

MELLERSTA NORRLANDS BF

Tel: Eva Aronsson, 070-2101796

NORRA SVEALANDS BF

Tel: Thorbjörn Tomtlund, 072-5231044

NORRBOTTENS BF

Tel: Rolf Rönnlund, 070-1802721

SÖDRA NORRLANDS BF

Tel: Rolf Volungholen, 070-5749507

SKÅNES BF

Tel: Magnus Carlsson, 0706- 712346

SYDÖSTRA GÖTALANDS BF

Tel: Ingeborg Jonasson,

VÄSTRA SVEALANDS BF

Tel: Kurt Lundgren, 054-87 44 87

VÄSTERBOTTENS BF

Tel: Lars Jonsson, 070-6634687

VÄSTERGÖTLANDS BF

Tel: Monika Bjerendal, 070-7237866

VÄSTKUSTENS BF

Tel: Andreas Persson, 0704-338 113

ÖSTERGÖTLANDS BF

Tel: Stefan Hansson, 070-2728590

ÖSTRA SVEALANDS BF

Tel: Inger Gustavsson, 070-529 36 57

Utgivning

10 nummer mellan den 15-20 i varje månad. Ingen utgivning i januari och augusti.

Prenumerationsperioden startar vid betalning. Deadline 25: e i varje månad utom för nummer 7 där deadline är den 20 juni.

Pris: 300 kr för 10 nummer.

Lösnummer 50 kr.

PG: 37 90 05 - 2

Tillsvidareprenumeration

Det innebär att alla prenumerationer, gamla som nya fortsätter tills kunden säger upp den samma.

Kunden påminns tre gånger när perioden gått ut. Samtidigt som tidskriften fortsätter att komma.

Kontaktuppgifter längst ned vid uppsägning.

Tryckning

Printec Offset Medienhaus, Tyskland.

Övrigt

Tidskriften ansvarar inte för åsikter i insänt material.

Tidskriften förbehåller sig rätten att redigera i insänt material.

Annon priser i färg

	Pris	b/h i mm
Helsida	700 kr	134 x 178
Utfallande	700 kr	171 x 246
Halvsida	500 kr	134 x 97
Utfallande	500 kr	171 x 119
Kvartssida	400 kr	85,5 x 116
Åttondel	300 kr	85,5 x 58

Annonpris på omslaget

Helsida utfallande 1 500 kr

Teckenstorlek

Minsta möjliga teckenstorlek är 8 punkter.

Omslagsbild: Peter Arlekrans
Fena på omslag: Ulrika Sjöwall
bagskytten@bagskytte.se
0709/61 64 22
PG: 37 90 05 - 2

Bågskytte för hela familjen

4 discipliner & 5 skjutstilar.

Välj det som passar dig.

Året runt.

Tavla	Jakt	Fält	3D
Recurve	Compound	Barebow	Långbåge
Instinctive			

Ledaren

I Tystberga socken utanför Nyköping bor Viola Bäcklund som blir denna månads profil. Lånbågeskjutande Viola har testat allt utom compound och drömmer om öppna 3D-VM, läs mer på sidan 8. Innan dess, lite om Stålmannen. Leif Janson fortsätter med materielens utveckling för en ökad förståelse för sambandet mellan båge och pil. Yngre Junior Trofén hittar du på sidan 16 och därefter berättar Jonas Andersson lite om segern i den Europeiska GP-tävlingen i Bulgarien. Han berättar också om orsakerna till den fina formen. Första artikeln med Beridet Bågskytte kommer på sidan 22 där regerande världsmästaren och vice ordföranden i Sveriges Beridna Bågskyttar Emil Eriksson berättar. Världsrekordet snart fullt på nya 50-metersronden, sidan 24. Shooting At the Marks är nytt med Henrik Arnstad på sidan 25. från Besök på Etnografiska museet i Stockholm har genomförts med en privat visning. Mer på sidan 28. Avslutningsvis tittar vi till Fält-SM på Brattön och denna månads skörd av tävlingsannonser.

Mikael Svahn, red.

SM-arrangörer sökes!

För 2017 är Jakt-SM ledigt medan allt är ledigt 2018 förutom Tavel-SM som går i Huskvarna och JSM ute som går i Oskarshamn.

Tävlingar på gång i Juni, 2016

FältGjusen, Student-VM i Mongoliet, Vetlandajakten, Skogstrippeln 3D, Timråträffen, Alnöpilen, Herrgårds-3D:n, Norrafälten, Göta Lejon, Hallsbergssjakten, Växjö 3D, Skövdeträffen, Billevängsträffen, Midsommarpilen, Sigrid Johanssons minne, Face to Face, PARA-VC, Silverpilen, Solstapilen, Vitbergspilen, Hudikträffen, SO-3D, Hudikpilen, Vikingpilen, EU GP, Optandspilen 1,

Läs mer på www.bagskytte.se

Svenska mästerskap 2016

Mixed	10 juli	Norrköping
SM-Inne	6-7 februari	Falun
JSM-inne	19-20 mars	Timrå
Fält-SM	5-7 maj	Angered
Tavel-SM	8-10 juli	Norrköping
JSM-Ute	15-17 juli	Edsbyn/Bollnäs
3D-SM	20-21 augusti	Gothia/Kungälv
Jakt-SM	17-18 september	Taxinge

Skribenter sökes, inget bindande!

Du som vill skriva om skjutteknik, träning, material och trimning hör av dig till Tidskriften Bågskytten. Du kan skriva själv eller så intervjuar jag dig. INGET BINDANDE!

bagskytten@bagskytte.se

Det var en gång...

Hade vi bara haft en också...

TEXT: MIKAEL SVAHN BILD: ERKI AHVENVAARA och Image courtesy of Gualberto107 at FreeDigitalPhotos.net

Peter Leijon

Upprinnelsen till denna historiska tillbakablick kräver att vi tar det från början, så här: - Stålmannen, ni vet, föddes som Kal-El på planeten Krypton. Just innan planeten exploderade skickades han som spädbarn till jorden i ett rymdskepp. Skeppet landade i Smallville, Kansas (eller möjligen Lindome, Sverige). I vuxen ålder börjar han som Clark Kent jobba som reporter på tidningen Daily Planet. Clark Kent blir den person han visar upp för världen och under lång tid avbildades hans klädbyten till Stålmannen i telefonkiosker. Den skådespelare som flest förknippar med rollen som Stålmannen var Christopher Reeve.

Nu till bågskyttekopplingen. Den 15 juli 1995 hade Motala Bågskytteklubb åter stått som arrangör för ett Tavel-SM. Prisutdelningen föregicks av en del hysch, hysch och när vinnarna i compoundklassens lagtävling ropades upp kom Peter Rasmussen (f.d. Grip numera Lejon) farande iklädd stålmannendräkt. Detta till allas stora förtjusning. Till saken hör att Peter, i alla fall på den tiden, såg precis ut som skådespelaren Christopher Reeve, och det var det som var grejen. Orsaken till detta var att Peter hade fått dräkten i 25-årspresent och det ingick att han skulle ha den på sig under SM:et för att han skulle få restrerande delen av presenten från kompisgänget. Kul och hade vi bara haft en telefonkiosk också hade det varit fulländat.

SBF-Shopen

Bra födelsedagspresenter!

bagskytten@bagskytte.se

Midjeväska grå 390 kr

Funktions T-shirt 270 kr

Clubväska 200 kr

Solglasögon 120 kr

Multiwear 50 kr

Nya mössor 140 kr

PROFILERN

Viola Bäcklund

TEXT: MIKAEL SVAHN BILD: PETER ARLEKRANS

I Tystberga socken utanför Nyköping finner vi denna månads Profil. Här bor nämligen den trevliga och sympatiska Viola Bäcklund. ”Vi är lite udda” säger hon i början av intervjun när hon berättar om när hon och äkta maken Ulf åkte runt på utställningar med Rashöns. De föräddades till slut med Europaförbundets medalj 2000 i Göteborg för sitt arbete. Viola började med bågskytte 2003 och har sedan avverkat barebow, recurve och är nu inne på Långbåge. Viola arbetar på Svenska Jägarförbundets Service AB huvudkontor och serviceenhet på Östermalma utanför Nyköping. Drömmar gör hon om en egen skjutlokal till föreningen.

Så vem är då Viola Bäcklund? Jo, enligt henne själv är det en glad tjej på 57 år och är nummer tre i en syskonskara på sju. Uppvuxen på landet utanför Nyköping och har haft skogen inpå knuten hela livet. Viola arbetar på Svenska Jägarförbundets Service AB huvudkontor och serviceenhet på Östermalma utanför Nyköping. - Här har jag jobbat i 13 år och trivs fantastiskt bra. Här finns förbundets kansli och jag jobbar med konferens, restaurang och boende. Anläggningen ligger naturskönt invid Östermalma slott. Innan jag började där drev min man Ulf och jag en ljusfabrik under 11 år.

Det var ett rent hantverk och vi tillverkade alla ljus för hand.

- Rashöns?

- Ja, ett tag höll vi på med uppfödning och utställning av rashöns. Det finns en standard även för dessa djur kring hur dom skall se ut och så anordnar man utställningar, berättar Viola. Hon skrattar gått och minnet. Det var kanske inte så smidigt när vi bodde i lägenhet för de 8-10 höns vi skulle på utställning med dom skulle ju badas innan, och inte fick man ha höns i lägenheten. Vi smög in dom på kvällen när det var mörkt, bada och torka och sen åka tillbaka med dom till hönseriet. Ulf han satt på vardagsrumsgolvet och torkade dom med hårfönen. Varje vår kläcktes flera hundra av vilka ett tiotal valdes ut. Det var som sagt ett rent avelsarbete. De som blev över sålde vi till en restaurang i Stockholm.

- Du började skjuta båge sent i livet?

- Jag började 2003 med bågskytte. Det var grabben som började och på den vägen blev det, ett klassiskt scenario. Jag började med barebow och 2008 blev det recurve några veckor innan EMG i Malmö för det skulle vi vara med på. Nu var ”några veckor” lite kort tid så det gick väl så där, men friskt vågat. 2015 började jag skjuta Långbåge.

- Vad är skillnaden tycker du mellan recurve och långbåge?

- Jag tycker att långbåge är mycket lugnare på något vis. Recurven kändes lite mer

nervig att skjuta med. Däremot tycker jag att långbågen kräver mer och den är inte lika förlåtande. Nu lät det ju som om recurve skulle vara lättare men så är det ju inte.

- Vad är behöver funka för att du skall skjuta bra med en långbåge?

- Det jag har märkt är att hålla i pilarna lite mer så att jag hinner bli stilla innan skottet går. Väldigt lätt att det finns rörelse kvar i skottögonblicket. Viktigt också att man har erfarenhet av att skjuta och träna mycket.

- Har du idrottat tidigare?

- Inte så mycket. Jag red en hel del när jag var yngre och har haft egen häst och tävlat men inga större sådana utan mera på klubbnivå.

- Varför gick du från recurve till långbåge?

- Det var ganska enkelt egentligen, inga tjejer som sköt recurve i skogen häromkring och då tappade jag lite motivationen och sedan hade jag sneplat lite på långbåge tidigare så då körde vi på det. Ulf försökte få in mig på Compound men dit har vi inte kommit än.

- Har du någon tränare?

- Nej jag har ingen tränare och är ganska mycket självlärd, men så har vi ju Björn Jansson som är en enorm klippa. Behöver man hjälp så får man det. Ibland ställer han ner sin egen båge för att hjälpa oss andra. Inomhus är vi i det stora sportcentret Rosvalla en lokal som vi delar med Nyköpings BSK men vi tränar olika dagar. Utomhus har vi en egen bana vid Stenbrogården i Stenbro. När vi startade klubben bodde vi på Stenbro så det var därför som det blev just Stenbro BSK.

- Hinner du med något annat än bågskytte?

- Nej det blir inte mycket mer än hus, trädgård och våra två barnbarn.

- Har du någon tanke med din träning?

- Ja, jag tycker att man behöver ha ett mål för att vara motiverad att göra bra träningar. Med långbågen är målet att komma med i 3D-landlaget. Jag har bara skjutit 1,5 år och det kräver ju lite mer än så för att ta en landslagsplats.

- Vad har du för starka sidor som bågskytte?

- När det är tävling skärper jag mig otroligt. Det är vanligt att jag skjuter personligt då. Jag vet ju om det själv och det är bra för självförtroendet. Ofta på träning kan det bli lite si och så men på tävling då skärper jag mig. Kanske att det har varit mera så på taveltävlingar. Jag skjuter bättre under press.

- Någon svag sida?

- Jag drar ju bara 23 tum, då får jag inte ut så mycket ur mina bågar och pilbanan blir ganska hög. Det krävs ju lite mer under sådana förhållanden. Jag har testat lite starkare bågar men då får jag inte ut någon bra teknik och det är lätt att man släpper iväg för tidigt då. Jag har 35# på bågen idag men får så klart inte ut allt det.

- Om du fick bestämma allt i bågskyttevärlden vad skulle du göra då?

- Kanske ta bort någon klass för att det är ju enormt många. I 3D skulle jag låta seniorer och juniorer gå i egna patruller. Jag har inget emot juniorer men det är inte kul när man får vara barnvakt ibland. Tänk också om vi kunde rekrytera fler äldre, typ pensionärer som kan hjälpa till i klubbarna dagtid, och få in mera bågskytte i skolorna och så vidare.

- Bästa bågskytte minnet?

- Dels så var det när vi var på EMG i Italien 2011 det var kul och jag kom 12 totalt. Jag kunde inte begripa varför jag inte nådde fram men så upptäckte vi att jag hade islag

i tröjan och det var först till dom sista 30 pilarna jag fick ordning på det. Därefter sköt jag jättebra. Sedan var det när jag som nybörjare förra våren tog silver i elitklassen på inomhus SM. Fick gå guldfinal mot Kaarina och faktiskt tog några poäng. Ett annat minne som har satt sig var när Björn Jansson frågade om jag vill vara med i laget på Tavel-SM förra året. Jag hade aldrig skjutit på 70 meter förut men jag tog fram recurven och vi skruvade och jag tränade riktigt bra, sen att det blåste storm den dagen vi skulle tävla kan ju ingen hjälpa.

- Någon bågskytte-dröm som gärna får slå in?

- Att vi får en egen skjutlokal och en tränare som kan hjälpa mig att trimma in bra materiel. Att kunna åka på öppna 3D-VM och internationella tävlingar.

FAKTA

Familj: Jag, Ulf och vi har sonen Stefan tillsammans och jag har också en äldre dotter och två barnbarn.

Bor: Nu bor vi i Tystberga utanför Nyköping.

Utrustning: Jag skjuter med en E-båge, ex-dream 35#, utomhus har jag träpil med 60 grains spetsar. Inomhus skjuter jag med Easton XX75, 1813.

Meriter: Jag har 19 SM-tecken i 50-klassen. Utom en medalj i 40-klassen och en i Långbåge-elit. EMG Malmö 2008 11:a Italien EMG 2011, 12:a.

PARA-laget

- försöker att nå Paralympics

TEXT: GULLIMAR ÅKERLUND

Läger och tävling innan världscup-tävlingen i Tjeckien 11-19 juni är vad som står på programmet. I potten ligger platser till Paralympics.

Läger och tävling (Solgläntan) i Linköping den 13-16 maj. Då kommer Magnus Carlsson för att fortsätta sin trimning av Para-lagets bågar. Tävling under lördagen och träning fredag och söndag.

- Därefter fortsätter det med läger i Timrå den 3-6 juni. Detta läger genomförs med två tävlingar (Elitserien 6 i Timrå och Elitserien

7 i Karlsvik). Läger under fredag kväll. Tävlingar lördag och söndag med lång teorikväll under lördagen. Här görs sista förberedelsen inför resan till Tjeckien. Tiden för Tjeckien är 11-19 juni. Efter det vet vi om det blir speciell fortsättning för någon mot Paralympics....

- Om så blir fallet kommer en ny, och sista planering, att göras för juli och augusti. Platser för läger och tävlingar är endast på planeringsstadiet och slutplanering görs om det blir aktuellt.

- Nu laddar hela laget mot Tjeckien med fullt fokus....

Materielens utveckling av Leif Janson.

TEXT: LEIF JANSON BILD: MIKAEL SVAHN, BERTIL PERSSON F.D. BOW PRO

Vi fortsätter serien om vår ”moderna” historia, de 75 åren Bågskytteförbundet har funnits.

För att komma riktigt nära materielens utveckling i olika faser kan det vara intressant att också diskutera det material som använts och använder även i dag. Materiel är de redskap vi använder, pilar, bågar och fingerskydd. Medan material är det råämne vi framställer vår materiel av, alltså heter det materielkontroll, när vår utrustning skall granskas. Tyvärr blev det litet av en ”svenska-kurs” här, anledningen är att vi i talspråk säger fel och nu måste jag skilja på begreppen för att vi lättare skall förstå.

Kolfiber kommer till vår tjänst. Allt eftersom materialen, också limtekniken med bland annat epoxi, utvecklades kunde mer djarva konstruktioner utvecklas. Det var någonting man kunde för många hundra år sedan. Numera använder man olika kvalitet av kolfibermaterial. Hur sant det är att dessa konstruktioner innehåller bra

kolfiber i ytskikten låter jag vara osagt. Vid en företagsmessa för bågskytte i Las Vegas träffade jag en ingenjör på Gordon Plastic, tillverkare av bland annat glasfiber. Vi talade om materialens utveckling och om att japanerna skröt om att de hade *cheramics*, keramik, i sina båglemmar, ett oerhört sprött material. ”Det är mycket snack”, menade experten som skojade och sade att japanerna hade en burk med keramikpulver som de strödde över i samband med limningen av lemmarna. ”Nu har de keramik i sina lemmar”, svårt att säga emot det! Men vilken effekt skulle en sådan lösning ha? Detsamma menade han sker hos vissa bågtilverkare, de skriver att man har kolfiberlaminat i sina bågar, men de använder svart glasfiber istället. Vi kan alltså vara lurade!

- Om ett bra material skall kunna förbättra egenskaperna i en båge, måste det appliceras på lemmarna yta, ett bra material inne i lemmen har liten betydelse, jämför man med ett spänningsdiagram i hållfasthetsläran är det lätt att förstå sambandet. Inne i lemmen är det nödvändigt att ha ett mer dämpande material som lönn, idegran eller det konstgjorda ”action foam”.

- Det bästa sättet att kontrollera sin utrustning är att utföra mätning av till exempel utgångshastigheten när man skjuter. Flera föreningar har sådan mätutrustning. Man kan också mäta vridstyvheten i lemmarna. Kolfibermaterial av hög kvalitet är mycket känsligt för repor och är hårt och sprött. Nya former av ”kolfiberväv” tillverkas numera och jag ser med tillförsikt fram emot den dag då vi kan använda *grafen*, material upptäckt av nobelpristagare 2012, i våra bågar.

Från mjukt till hårt trä

Handtagssektionerna var av många bågbyggare tillverkade av relativt mjuka träslag som lönn vilket gav vita vackra bågar. Men de fjädrade alldeles för mycket vid uppdrag och massor av lagrad energi försvann i skottet. Det var lätt att mäta och avslöja bristerna genom att placera en spänd tråd över greppet, en tråd som blev slak när bågen spändes. Man kan också filma med höghastighetskamera så kan man se stora skillnader mellan bågarna. Det hårdaste materialet i trä är ebenholts, ett afrikanskt träslag som finns på savannen. Ett träslag som har en densitet högre än vatten, alltså sjunker sådant trä i vatten. Det skulle vara fantastiskt, en dröm, att kunna bygga bågar med sådant trä i handtagssektionen. Men det gick *inte* att limma, enligt limspecialisten Casco, som vi hade kontakter med. Efter åtskilliga test och inköp av olika epoxilim och preparering av materialet ebenholts på olika vis, löstes limtekniken och tillverkning kunde börja. Man skall aldrig ge upp. Detta var i slutet av 60-talet.

Lättmetall i bågens handtagssektion

1972, lagom till OS i München, kom den första bågen med metallhandtag. Det var

Earl Hoyt, USA, långt innan hans företag köptes upp av Easton, som tillverkade sin Hoyt Pro Medalist. En båge man kunde ”ta isär i 3 delar” och stoppa ner i en väska något större än en portfölj. Vid OS i München just 1972 sköt John Williams till sig guldmedaljen med en sådan båge. Vår Gunnar Jervill blev silvermedaljör med sin ”träbåge” Hoyt Medalist. Hoyt började också under sextio-talet att sälja stabilisatorer. Hans idé var att placera en stabilisator vid vardera bågglems infästning, ingen långstabelle ännu. Efter hand förstod man att det med stabbarnas hjälp var lättare att hålla kvar bågen mot målet i skottet. Resultatnivån höjdes markant. Den som först använde en stabilisator i USA fick stor uppmärksamhet, lustig kille som har en pinne på bågen. Det är OK att skjuta så, blev domarnas beslut, så minns jag.

- Från början och många år framåt tillverkades båghandtag som var gjutna, en process som var alltför dålig, hållfastheten var svår att kontrollera och garantera. Det sker ju en ganska ordentlig påfrestning varje gång man drar upp bågen och än mer när man släpper strängen. Många bågar gick sönder och kunde till och med skada skytten. Diskussionerna vändes mot skytten kring handhavandet, istället skulle man ha skyllt på konstruktören. Tillverkningen var opålitlig därför att det uppstod luftbubblor i materialet under tillverkningsprocessen. Jag var med vid röntgenundersökningar av båghandtag. Där kunde man upptäcka stora skillnader mellan såväl olika tillverkare som olika exemplar från samma tillverkare. Det finns företag, förhoppningsvis med bättre metoder, som fortfarande gjuter båghandtag, då gäller det för det mesta för svaga bågar. Den bästa metoden är att fräsa handtagen ur säkert tillverkat material. Den metoden kostar mer tid och blir förstås dyrare.

Design: Wilbur Allen

Till en början tyckte man att det var en kul liten leksak men motståndet växte. Men efter 10 år hade den ritat om hela bågskyttevärlden, i alla fall den amerikanska.

Men det är ett måste för oss, om vi skall kunna lita på våra bågar.

- Viken båge, rekurv, har de flesta OS-medaljörerna skjutit hem med under de senaste årens spel? Många gissar Hoyt, men det är fel. Det är Sammick, som har "erövrat" de överlägset flesta medaljerna.

- Eftersom Sydkorea har bra skyttar och skjuter med sitt lands materiel, blir det så. Men tänk om materielen är snäppet bättre än den vi använder? Vem talar om det här hemma? Det finns ingen som delger oss den sanna verkligheten. Försäljarna följer alltså verkligheten för att få sälja sina produkter. Att tänka på, skall jag teckna ett kontrakt med ett företag som halkar efter i utvecklingen? Eller skall jag vara fri att välja det bästa? Jag vet att jag är tuff nu, men jag vill att vi skall hänga med i den absoluta toppen.

Compoundbågen gör entré i National Field Archery Association, NFAA-mästerskapen i USA

Compoundbågen uppfanns av en amerikan vid namn Holless Wilbur Allen, Missouri, 1966 patentsöktes den. Han kom till amerikanska mästerskapen i fältskytte, NFAA-mästerskapen, med sin lilla båge med *excentriska hjul* istället för rekurver. Det var kul att han hade en sådan liten leksak med sig till vår tävling, tyckte man, och lät honom skjuta med den. På den tiden var det 1000-tals skyttar som sköt NFAA-mästerskapen och *alla* sköt rekurv, eller *stickbow*, som man kallar den numera, så borde istället långbågen kallas. Dryga tio år senare var jag i Aurora, norr om Chicago, för att delta i NFAA-mästerskapen. Då var det nästan alla deltagare som sköt med compound och endast några tiotal, tillsammans med mig, som sköt rekurv. Utvecklingen gick otroligt fort

Äldre hel träbåge, ingen Björnbåge dock möjligen en Daimond Howard.

från det att alla sköt rekurv till dess att *nästan* alla sköt compound.

- Utvecklingen från den enklare modellen av compound, *den sammansatta bågen*, hade i ändarna excentriskt infästa hjul, vilka ger hävarmseffekt men ändå en bra bit från dagens compoundbågar med kammar, vilka ger bra mycket med energi till pilarna. Vi har också fått lära oss ord som *“peak”*, *“let off”* och *“valley”* mm. För att nå till dagens compoundbågar har man provat åtskilliga utvecklingsvägar som *4-hjulsbågar* och *dynabows* med olika lemkonstruktioner. Allt detta för att tillverkarna skall kunna överträffa varandra i kampen om kunderna genom att tillverka snabbare, tuffare och kanske stabilare bågar. Hur som helst är precisionen på en helt annan nivå jämfört med bågarna för 75 år sedan.

Stridigheter kring compoundbågen och tävling

Det var väldiga stridigheter kring compoundbågens vara i tävlingssammanhang. I USA togs bågen snabbt in i finrummet, medan man i resten av världen hade minst sagt varierande syn på det nya sättet att skjuta båge. I Sverige bildades det sven-

ska fältskytteförbundet inom International Field Archery Association, IFAA, ett nytt förbund för att kunna tävla i bland annat världsmästerskap med compoundbågen. Jag var närvarande vid det mötet. Medan dåvarande FITA-ledningen (numera WA), gjorde allt för att stoppa compoundbågen. De som tävlade för IFAA blev bannlysta för deltagande i internationellt bågskytte lett av FITA. Några av våra pionjärer struntade i vad FITA bestämde, bland andra Peder Ax, stockholmsskytt, som under flera år blev amerikanska inomhusmästare i amatörklassen. Peder sköt riktigt bra.

- Enligt de svenska reglerna som Riksidrottsförbundet stiftat, har alla rätt att vara med i flera föreningar och syssla med olika idrotter. Vi, Svenska Bågskytteförbundet, inbjöd därför med stöd av detta till en gästklass för compoundskyttar vid SM i Lugnet, Falun, för att öppna för tävlande med den nya bågen. Man väntade att bråk skulle startas, men den blev inget bråk och så småningom antogs compoundbågen också internationellt. Nu kan man fundera på hur den tidens ledare tänkte.

Yngre Junior Trofén

TEXT: CENNETH ÅHLUND, SBF

Alla tävlingar t o m 2016-05-01

Pl.	Klubbar	Skyttar	Starter	Poäng					
1	BSK Sturarna	14	51	148	44	Västerås BK	10	10	10
2	Sundsv/Ortv BK	8	47	133	44	Kävlinge GOIF	3	6	10
3	Timrå AIF	11	39	120	44	Katrineholms BK	6	8	10
4	Järnvägens BF	11	44	106	47	Mälardöarnas BSK	1	3	9
5	Nykvarns BK	10	33	94	47	Karlskrona BK	2	4	9
6	BSK Iggesund	9	36	82	47	Hässleholms BK	4	4	9
7	IF Karlsvik	12	38	81	50	Finspångs BSK	2	3	8
8	Jämtlands BK	7	28	79	50	Kungsängens BK	3	5	8
9	Karlstads BK	8	27	78	50	Trelleborgs BK	1	4	8
10	Stockholms BK	5	19	69	53	Sandvikens BK	1	3	7
11	Lindome BK	11	24	56	53	Rekmyre BSK	1	2	7
12	Helsingborgs BK	3	12	51	53	Älvenäs BK	2	4	7
13	Gävle BK	10	20	37	53	BK Friskyttarna	1	4	7
14	BSK Edsbyn	3	14	36	57	Växjö AIS	6	6	6
14	Huddinge BSK	6	17	36	57	Mjölby BS	1	2	6
16	BS Gothia	6	15	35	57	Halmstads BF	6	6	6
16	Nynäshamns BK	4	11	35	57	IF Ulvarna	1	3	6
18	Roslagens BSK	3	7	31	57	BSK Enviken	1	1	6
18	Tyresö BS	3	11	31	62	BS Vaggeryd	2	3	5
18	Skogens IF	9	15	31	62	BK Björnen	2	2	5
18	BS Grästorp	5	10	31	62	Vetlanda BSK	2	2	5
18	Bodens BKP	6	16	31	65	Rumskulla GOIF	2	2	4
23	Angereds BS	4	12	30	65	Varbergs BK	1	2	4
24	Luleå BS	9	18	29	65	Skövde BK	2	2	4
25	Tranås BSK	7	15	27	65	Åtvidabergs BSK	2	3	4
26	Huskvarna BK	3	5	25	65	Uddevalle BK	4	4	4
27	Södertälje BF	7	13	23	70	Kristinehamns BK	1	1	3
27	BS Kungsbacka	5	13	23	70	Bjäre BS	2	2	3
29	Uppl/Väsby BF	2	9	22	70	Djurö Ssf	1	1	3
30	BK Dalpilen	3	4	21	70	Nyköpings BK	3	3	3
31	Grimslövs AIF	10	13	19	74	Satserups IBF	1	1	2
32	Östersunds BK	4	8	18	74	Eskilstuna BS	2	2	2
32	Nora BSK	2	6	18	74	Kalmar BS	1	1	2
34	BK Fiskgjusen	4	6	17	74	Sävsjö BK	1	2	2
35	Bollnäs BK	3	6	16	74	Karlshamns BK	2	2	2
36	Strängnäs BK	6	9	15	74	Stocka BSK	2	2	2
37	Skellefteå BK	7	8	14	74	Linköpings SKF	2	2	2
37	Arvidjaurs BS	1	4	14	74	Västerviks BK	1	1	2
37	Stockamöllans IF	3	6	14	74	Kristianstads BK	1	2	2
40	Ljungby BSK	5	8	13	83	Falu BK	1	1	1
40	BSK Hudik	1	6	13	83	Vänersborgs BK	1	1	1
42	Wij BS	3	8	12	83	Sätters IF/BK	1	1	1
42	Stallarholmens BK	3	7	12	83	Kungälv's BK	1	1	1
					83	Stenbro BS	1	1	1
					83	Falu BSK	1	1	1
							351	844	2036

GP-guld för Jonas i Sofia

TEXT JONAS ANDERSSON BILD ARCHERYEUROPE.ORG

Den Europeiska GP-tävlingen i Bulgariska Sofia samlade 9 svenska skyttar.

Vid Europeiska GP-tävlingen i Sofia, Bulgarien. Jonas Andersson tar guld och tillsammans med Christine Bjerendal tar man silver i Mix lag. Hampus Borgström går till bronsfinal och blir fyra. Robin Hedenvang nia, Isak Carlsson och Linus Strömberg 17:e, Magnus Petersson femma, Andreas Skalberg 17:e, Jonathan Andersson 57:a, Christine Bjerendal blir nia. Rekurvelaget på herrsidan blir femma och compoundlaget herrar fyra. Här intill berättar Jonas om finalen och sitt skytte.

Hampus Borgström blir fyra i bronsfinalen.

Finalen i Sofia. Finalen i Sofia var helt underbar. Jag var nervös hela förmiddagen och jag var väldigt nervös när vi (Christine och jag) skulle skjuta Mixlagfinalen. Men sedan släppte det och jag var inte alls lika nervös i den individuella finalen. Tomas och jag prata om att bara fokusera på fullföljet efter skottet vilket han sett att jag fuskade med

forts på sida 20...

BÅGAR&PILAR

- AV BÅGSKYTTAR, FÖR BÅGSKYTTAR SEDAN 1975

I år är det exakt 40 år sedan Björn Bengtson grundade Bågar&Pilar i Stockholm. Mycket har självklart hänt sedan dess men företaget drivs fortfarande av familjen Bengtson, numera genom Ulrika och Christian.

Ni finner oss fortfarande i samma lokaler i Gamla Stan i Stockholm. Där finner du våran klippa Jari Hjerpe som bland annat hjälper till med rådgivning kring materialköp och service av ditt material till riktigt bra priser.

Jari hjälper dig även med en grundinställning samt montering av tillbehören på din nyinköpta pilbåge om så önskas.

Skulle det vara något annat du undrar över har vi dessutom massor av kunskap via vårt Team Bågar&Pilar som gärna står till förfogande kring allt som hör bågskyttet till. Deras kontaktuppgifter finner du på vår hemsida.

Tack för dom senaste 40 åren, vi ser fram emot dom kommande 40 åren!

WWW.BAGAROPILAR.COM

INFO@BAGAROPILAR.COM

BUTIKEN: 08-20 46 20

POSTORDER: 08-21 91 68

THE REAL #1

AVAILABLE AT:

WWW.BAGAROPILAR.COM

TEL: 08-219168

SIGHT
SUPERIORITY

ACHIEVE SIGHTS TOP FEATURES

CARBON BAR SUPERIOR FEATURES

AVAILABLE ON ALL RECURVE AND COMPOUND ACHIEVE SIGHTS

- ▶ DESIGN CUT OUTS PROVIDE LESS WIND DEFLECTION
- ▶ EYE-APPEALING CARBON WOVEN MATERIAL
- ▶ VIBRATION ABSORPTION
- ▶ MATERIAL STIFFNESS
- ▶ HIGH STRENGTH-TO-WEIGHT RATIO
- ▶ AVAILABLE IN CX, CXL, RX, AND RXL

available in 11 colors

WINDAGE DOVETAIL GUIDE SYSTEM

THE SUPERIOR WINDAGE DOVETAIL GUIDE SYSTEM REPLACES INFERIOR TWIN-DOVEL GUIDE SYSTEMS.

VTSL
VARIABLE TRAVEL SYSTEM WITH LOCK

THE "VTSL" (VARIABLE TRAVEL SYSTEM WITH LOCK) PROVIDES A NEW ADJUSTMENT WHERE THE ARCHER PERSONALLY CHOOSES A DESIRED ELEVATION TRAVEL TENSION SETTING AND INCORPORATES AN ADDED LOCK FEATURE MOST COMMONLY USED IN SMALL DISTANCE TOURNAMENTS.

VTS
VARIABLE TRAVEL SYSTEM

THE "VTS" (VARIABLE TRAVEL SYSTEM) PROVIDES A NEW ADJUSTMENT WHERE THE ARCHER PERSONALLY CHOOSES A DESIRED ELEVATION TRAVEL TENSION SETTING.

MARTIN DAMSBO

SEBASTIEN PEINEAU

LEE SEUNGYUN

WWW.AXCELSIGHTS.COM

OFFICIAL SIGHT OF WORLD ARCHERY

AXCEL
SIGHTS AND SCOPES

Det svenska laget gjorde en mycket fin insats och det lovar gott inför framtiden.

...forts från sida 17.

redan på träningen innan kval dagen. I finalen tänkte jag faktiskt aldrig på poängen eller ställningen, jag var bara fokuserad på skotten. Inte fören jag sköt de sista skotten började tankarna komma att om jag sätter den här pilen i gult kan det gå vägen. Jag tror aldrig att jag varit så noga med att verkligen fullfölja skotten när klickern gick som på sista skottet och det blev en bra nia. Vi var fortfarande osäkra på om Gazoz "8:a" var en 8:a eller 9:a. Men när Magnus Petersson gav tummen upp framme vid tavlan så brast det och det var oerhört skönt att få krama Tomas och sedan lyfta händerna över huvudet och höra applåderna och heja ropen.

- Vad är orsaken till den fina formen?

- Orsaken till min att skjutning funkar just nu är att jag har förenklat väldigt mycket av min teknik jämfört med den jag hade innan jag sköt compound. Nu har ja en snabbare och enklare väg från upplyft till ankring. Jag har även studerat Amerikanernas sätt att skjuta en hel del och tagit efter något av deras drag in i ansiktet där jag går mycket mera utanför ansiktet än vad jag gjorde förr (lite åt Ki sik Lee hållet men inte lika mycket som tex Brady El-

lison). Detta gör att jag vid ankring har ett bättre drag i ryggen och gör att jag har med mig ryggen betydligt mer än vad jag hade förr. Jag jobbar inte så mycket med armarna i skotten längre och har heller inte alls lika ont i axelpartiet som jag hade då, belastning blir inte lika stor i uppdraget längre.

- Jag har också jobbat en hel del med mina avdrag där jag kan ha en tendens att draghanden flyger utåt vi släppet vilket jag tycker har blivit bättre nu.

- Jag har fått riktigt bra förutsättningar att träna långhåll tidigt. Nästan direkt efter inne-SM började jag skjuta 70 meter inomhus. Jag frågade på Facebook efter en ledig lokal att kunna skjuta i och efter en vecka ungefär hörde chefen för fastigheterna på företaget Trelleborg AB av sig och sa at han hade en 7000 kvm stor lokal som stod tom så den kunde jag låna. Redan i början av Mars var jag igång på 70 meter.

- Vilka starka sidor har du som skytt?

- Jag tycker att jag är samma person men jag har väl framförallt mognat mycket och blir inte så arg som jag kunde bli. Läger inte en massa energi på dåliga saker längre. Jag har mycket

mera roligt när jag skjuter idag även när det inte går bra. Sådana saker tyngde ner mer förr i tiden. Jag hade en liten svacka direkt efter att jag sköt 592 i höstas men istället för att skjuta mer lät jag bågen vara i två veckor och kom tillbaka med ett oerhört sug att skjuta igen och då var allt det dåliga borta. Jag tänkte aldrig på det dåliga, det var som bortblåst. Förr kunde jag öka träningen när det börja gå dåligt och då blev det bara sämre och sämre. Just nu är nog min starka sida att jag inte hänger läpp för att det går dåligt ibland. Under inne säsongen börja jag nästan alla tävlingar lite trögt och ökade oftast i andra omgången. Hade jag då blivit hängig och irriterad som förr så hade jag säkerligen inte hänt. Det är nog den starka sidan jag har just nu.

- Hur ser ambitionen ut?

- Mina ambitioner detta år är att ta en OS plats för det hade varit riktigt kul att få skjuta ett OS till och särskilt nu då jag tycker jag är i mitt livs form men har ändå mycket mer att ge och jobba på.

“jag har förenklat väldigt mycket av min teknik jämfört med den jag hade innan jag sköt compound.”

Mixedlaget, Christine Bjerendal kommenterar silvret

TEXT MIKAEL SVAHN BILD ARCHERYEUROPE.ORG

Moldavien, Sverige och Ryssland på pallen.

På sin väg mot finalen slog det svenska mixed-laget ut Rumänien, Slovenien och Ryssland med förkrossande siffror.

I finalen fick Jonas och Christine möta Moldavien som via en hård match och särskjutning mot Polen lyckades tyvärr blev för starka, 5-1 och silver till Sverige.

Det var roligt att få skjuta mixed med Jonas, roligt att vi kom så pass långt som vi kom. Jag känner mig i bästa formen någonsin. Materialet funkar för mig och det är roligt att skjuta. Min magkänsla säger att jag ska åka till Rio så jag går på den känslan, säger Christine.

Beridet bågskytte

- ny medlem i Svenska Bågskytteförbundet

TEXT & BILD MIKAEL SVAHN

Bilden är från ett besök på Vena gård, årets SM-arrangör.

Vid årsskiftet fick svenskt bågskytte en ny aktör nämligen det beridna bågskytet. Sedan starten 2009 har man gått från ett 20-tal aktiva till mellan 300 - 400 under förra året. Vid förbundsstämman fick vi också stifta bekantskap med vice ordföranden i Sveriges Beridna Bågskytta, Emil Eriksson. Emil som också är nybliven världsmästare sedan förra året gav oss en första inblick.

Förra året blev något av ett genombrottsår för Emil, med både SM-guld och VM-guld, men hur går det egentligen till?

- I huvudsak finns det tre olika grenar som man tävlar i, berättar Emil och dessa är:

- Ungersk (Uthållighet)
- Koreansk (Precision)
- Polsk (Dynamisk)

- Herrar och damer tävlar tillsammans och inom SBF kommer man att ha ett fristående regelverk. Ambitionen för denna nya bågskyttesport är enligt Emil att bli en erkänd sport.

- Det är viktigare att vi i den lokala bågskytteföreningen är välkomnande istället för att vi skall påverka hur man skjuter båge, poängterar Cenneth Åhlund.

Hur ser ni på samarbetet med SBF, frågar jag Emil?

Vi har känt att vi har behövt en förbundstillhörighet för att få sporten erkänd, börjar Emil. Vi har tolkats mera som en live-företeelse eller något som har med medeltida marknader att göra, lite oseriöst berättar Emil. Vi hade ju sneplat på SBF och dom på oss ett tag sedan är ju får ordförande bågskytt själv i Stockamöllan. Men när vi väl fick en förfrågan och tog steget så gick det väldigt fort, redan i november 2015 var vi med i SBF. Det har med andra ord länge funnits ett intresse och det lutade allt mer åt bågskyttarna än åt ridsportförbundet.

Vad kan vi bidra med inom SBF?

Det jag tror är att vi kan hjälpas åt med är att bredda sporten, att förbättra skyttet, kunna jobba med ungdomarna och lyfta sporten i

sig själv. För oss är det viktigt att kunna synas som en riktig sport.

Hur tränar man då?

Ja, själva skyttet är fortfarande det samma för oss som för er. Det måste finnas en grundteknik sen att vi skjuter med tummen och lägger pilen på handsidan är en sak men grunden är den samma. Sedan jobbar vi mycket dynamiskt det vill säga att så fort man skjuter mot ett rörligt mål eller ifrån ett rörligt mål då blir det lite annorlunda. Sedan jobbar vi mycket med hästarna, kommunikation och tillit. Det är ju vår partner. Kan man inte lite på hästen ja då kan man inte skjuta bra heller. Det blir som ni förstår en väldigt brett spektrum på träningen, avslutar Emil.

I nästa nummer kommer ett längre reportage från årets SM-arrangör.

Ny TEAM-ryggå för skogs- och tavel-skytten. Tre fack och fickor för vattenflaska på båda sidorna.

Mått: H42 cm, B26 cm, D18 cm

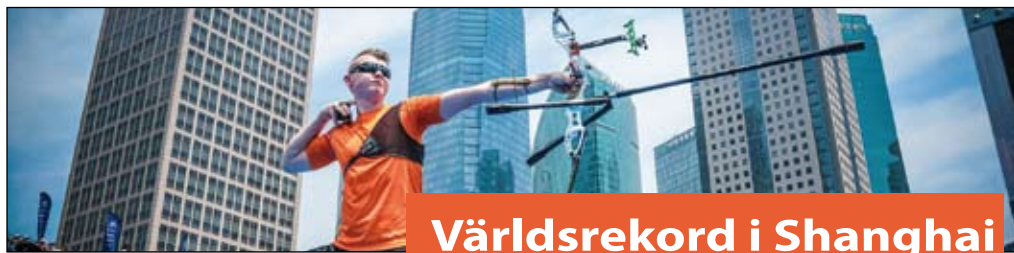
Pris: 490 kr

Rymlig TEAM-midjeväska. Flaskhållare på bägge sidorna och bra justeringsmöjligheter. Elastiska band.

Mått: H21 cm, B20 cm, D15 cm

Pris: 390 kr

Världsrekord i Shanghai

TEXT MIKAEL SVAHN BILD DEAN ALBERGA, WA

Mike Schloesser

Ingen skulle bli förvånad om världsrekordet på compoundklassens nya 50-metersrond snart blir som inomhusrekordet... full pott av Mike Schloesser, Holland.

Skvalet under WC-tävlingen i Shanghai var "den flygande holländaren" igång igen. Det nya världsrekordet är nu satt till 717

poäng endast tre pinnar från fullt. Det hela tycks bara handla om när det skall ske.

- I finalen möts så Mike Schloesser och Demir Elmaagacli (TUR). Bägge i storform, skjuter 150 i semin. Efter andra serien hade Mike skjutt tre åttor och ligger sex poäng efter! Det brukar ingen överleva men Demir fummlar med pilen och får inte upp den på hyllan, blir avblåst och vipps är Mike tillbaka i matchen igen. Inga misstag därefter och guldet var bärgat.

Shooting at the marks - månghundraårig tävlingsform

TEXT & BILD HENRIK ARNSTAD, SAGITTARIU HOLMIAE

Skytte med Fraternity of Saint George sommaren 2015. I den bländande vackra slottsparken syns Thomas Hagström, tredje skytt från vänster (med vita kläder). Fraternity of Saint George och International Longbow Archers Association anordnar ett 30-tal skytten om året.

Den engelska slottsparken är fantastiskt vacker, där ett hundratal bågskyttar samlats. Skytteledaren ropar "draw!" och bågarna höjs mot himlen. Sedan följer kommandot "loose!" och pilarna flyger upp i skyn, i en imponerande båge mot "the mark" cirka 200 meter bort. "And the sky went black", som det hette i slaget vid Agincourt 1415.

Tävlingsformen "shooting at the marks" har en månghundraårig tradition och handlar om militärt bågskytte. Då skjuter man långt. Den engelske långbågeskytt

som på medeltiden sköt på måltavelavstånd mot en anstormande riddare i full galopp var i praktiken så gott som död. Det gällde att decimera det franska adelsrytteriet mycket längre bort och bågskytte gavs namnet *artilleri* (ordet kommer från franskans "arc titer", att dra bågen).

- Lördag 11 juni 2016 arrangerar Sagittariu Holmiae (Stockholms långbågsfänika) ett öppet mästerskap i denna åldriga och ädla tävlingsform. Det är vår förhoppning att tävlingen *Saint Erik at the Marks* kommer att sprida tävlingsformen i Sverige. För den är spännande, utmanande och "inte minst" väldigt rolig.

- Sagittarii Holmiaes moderförening är engelska *Fraternity of Saint George*, grundad 1509 av kung Henrik VIII. Kungen betalade bågskytta en månatlig summa, för att uppmuntra övning med långbågen. År 1537 formaliserades verksamheten i *Fraternity and Guild of Saint George*, senare *Honourable Artillery Company of London*, som än idag har övningsfält mitt i huvudstaden. Det var där som bland annat Sagittarii Holmiae paraderade och sköt tillsammans med ett hundratal andra långbågeskyttar i höstas, i det högtidliga firandet av 600-årsdagen av slaget vid Agincourt.

- Fraternity of Saint George är noga med att enbart klassiska långbågar får användas vid skyttena. Inga moderna så kallade "flatbows", med pilhyllor etc, är tillåtna. Ej heller är det vanligt med utklädnad i form av medeltida utstyrslar. Man menar att långbågeskyttet är en del av en kontinuerlig historia in i nutiden. Långbågen är också en central del av engelsk nationalism och nationell identitet. En utveckling som startade under 1700- och 1800-talet, inte minst via moderna konstruktioner av Robin Hood-legenden och som fortsätter in i vår tid.

Skytte "at the marks" går till enligt följande regelverk:

Ett "märke" (mark) i form av lång stång prydd med vapensköld ställs upp i terrängen (måltavlor eller andra mål såsom 3D-djur är inte tillåtna), på ett avstånd okänt för skyttarna. Avståndet till märket skall dock vara minst 70 meter (80 yards) och maximalt 255 meter (280 yards).

- Skyttarna skjuter indirekt (det vill säga att pilen går i volley) mot märket. Direktskott är ej tillåtna.

- Varje skytt skjuter tre pilar.

- När samtliga har skjutit går skyttarna

fram till märket och funktionärerna mäter resultat, lämpligen med hjälp av ett för ändamålet iordninggjort snöre.

Poäng ges enligt följande:

Pil inom en halv båglängds avstånd från märket: 12 poäng.

- Pil inom ytterligare tre fjärdedels båglängds avstånd från märket: 7 poäng.

- Pil inom ytterligare en och tre fjärdedels båglängds avstånd från märket: 3 poäng.

- Ovanstående poäng kan utgå från en båglängd på två meter, vilket ger avstånden 1 meter (12 poäng), 1,75 meter (7 poäng) respektive 3,5 meter (3 poäng).

- Handikapp i form av kortare skjutavstånd ges till lätta bågar (under 45 pounds dragvikt), om avståndet till märket överstiger 130 meter. I dessa fall får lätta bågar skjuta från en plats närmare märket. Ytterligare handikapp av samma typ ges till ultralätta bågar, under 30 pounds dragvikt (vanligen barnbågar).

- I Sverige försvåras skyttet av den svenska allemansrätten, som innebär ett säkerhetsproblem. Man får se upp för att inte riskera skada förbipasserande. Detta problem existerar inte i England, där Fraternity of Saint George inhyses i fantastiska privata parker där man kan skjuta fritt. I samband med Agincourt-jubileet sköt vi exempelvis i drottningens park i Windsor (och bjöds på magnifik middag på officersmässen hos livvaktstyrkan *Household Cavalry*) och senast i april sköt vi i brittiske utrikesministerns enorma parkområde, i Chevening söder om London.

- Avskildheten i England gör att märkena kan placeras osynligt för skyttarna, bakom en kulle eller på andra sidan ett skogsparti. Att via känsla ändå försöka komma nära märket går förvånansvärt bra. Syftet med detta skytte är att efterlikna eldöverfall på

Fr. v. Henrik Arnstad, Linnéa Rausberg och Tomas Tjernberg hade äran att delta i jubileumsskyttet angående slaget vid Agincourt, då engelska långbågar triumferade över franskt adelsrytteri. Skyttet "on the day, on the hour" 25 oktober 2015 ägde rum hos förbundet Royal Artillery Company, som än idag har ett träningsfält för långbågeskytte mitt i London.

fientlig trupp, som intet ont anande råkar ut för pilregnet, skjutet av osynliga bågskyttar.

- Märkena som man skjuter på är konstnärligt och vackert utförda, ofta enligt autentiska historiska förebilder, med korrekta vapensköldar. Nya märken invigs av Fraternity of Saint George med en viss ceremoni och tillägnas ibland specifika skyttar. Sagittarii Holmiaes skyttar Tomas Tjernberg, Linnéa Rausberg samt undertecknad har äran att ha undertecknat märket "Cardies Castle", vars original stod på skytteområdet Finsbury fields på 1500-talet (besköts på avstånd mellan 192 och 352 yards). Nya "Cardies Castle" invigdes 2015 vid det högtidliga Agincourt-jubileet.

- Att skjuta "at the marks" med Fraternity of Saint George är en fantastiskt trevlig upplevelse. Alla deltagare, av alla åldrar, kön och bakgrund är trevliga och hjälpsamma. Stämningen är varm, generös och inkluderande. Ingen bryr sig egentligen om hur det går i själva tävlingen, man pratar om

ditt och datt under de långa promenader som är en del av tävlingsformen. Uppskattningen att skyttar från det avlägsna Sverige deltar är fantastisk. Organisationen handhas praktiskt av eldsjälarna Brian Mooyaart och Catherine Mooyaart-Marteau, som alltid ser till att alla känner sig välkomna.

- Detta är ett europeiskt kulturhistoriskt arv som förpliktar, när Sagittarii Holmiae vill försöka verka i Fraternity of Saint George's tradition i Sverige.

Saint Erik at the Marks 2016

- Tid: Lördag 11 juni kl. 11-17 (Archer's Supper kl. 18).
- Plats: Runö möten och events, Åkersberga (Runö äng).

Engelska långbågar uppskattas särskilt såklart, men vi tillåter även moderna "flat-bows", för att uppmuntra fler att delta.

Mer information och anmälan:

www.longbows.se

Besök på Etnografiska museet

TEXT & BILD MIKAEL SVAHN

Bild 1

Den här Tjukttjiska pibågen har stela rekurver.

Veteranerna i Östra Svealands BF har, genom Leif Jansons kontakter, fått en privat guidning av forskaren i arkeologi, Jon Johansson, på Etnografiska museet. Intresset var stort och hela 28 skyttar fick ta del av bland annat den permanenta indianutställningen. Guidningen föredrogs över fyra stora områden, Vegaexpeditionen Adolf Erik Nordenskiöld 1878 - 1880, Urbefolkningen i den Brasilianska regnskogen, den kanadensiska nordöstkusten samt den permanenta indianutställningen. Avslutningsvis fick vi titta på (dock inte röra) ett större antal bågar och pilar från olika delar av världen. Intressant att notera det här att om-

givningen och levnadsförutsättningarna påverkade och formade hur pilar och bågar såg ut. En stor eloge till Leif Janson för att detta gick att ordna.

Vegasexpeditionen. Efter ett års planerande seglade det tremastade sälfångstfartyget Vega från hamnen i Karlskrona där fartyget byggts om för ändamålet. Nordenskiöld anslöt i Tromsö den 21 juli varifrån resan, som skulle gå norr om Ryssland, påbörjades för att hitta och för första gången segla igenom den så kallade

Nordostpassagen mellan Ryssland och Alaska.

- Resan gick förhållandevis bra men den 28 september 1878 frös fartyget fast vid Koljutjinskaya guba (Koljutjinskaya-viken) norra udde på Tjuktjerhalvön. Nordensköld skriver att man missade "fönstret" med bara några få timmar. Nu blev man fast i nio månader. Under tiden fick man bra kontakt med den tjuktjiska bosättningen Pitlekaj ett par kilometer från fartyget. Härifrån fick man med sig en mängd föremål, jaktredskap, kläder och pilbågar. Tjuktjerna var ett jägar- och samlarfolk. På bild 1 kan man se att pilbågen har en så kallad fast rekurve.

- **Urbefolkningen i den Brasilianska regnskogen.** Vår guide Jon berättar vidare och ny har vi hamnat vid. Dessa bodde uteslutande på "öppna" områden vid floder och liknande där allt man behövde fanns. Själva regnskogen var dessutom både mörk och farlig. Det man slogs av här var kanske inte hantverkskunskapen i att göra bågar utan snarare kunskaperna om olika gifter som man då doppade spetsarna i. Oftast använde man långa blåsrör med små pilar när man jagade. Det finns en oerhörd mängd gifter från det här området och ett av dem kom från en liten groda med det passande namnet "pilgroda". Annars är ju curare mer känt, vilket man också använde vid bland annat fiske där man kastade ut det i vattnet i mindre avskärmade områden. Fiskarna drog i sig giftet och flöt upp till ytan. Curare är ett växtgift. Många av dessa gifter är fantastiskt potenta, berättade Jon vidare, men man måste få ut dem i blodet för att

Bild 2

Bild 3

Pilbågen Bild 4
nederst har en förstärkning på ryggsidan för att öka kastförmågan.

de skall bli farliga. Det var faktiskt så att en kvinnlig anställd vid museet som en gång råkade sticka sig på en av pilarna. Hela armen domnade bort och då var pilen 150 år gammal. Giftorna kan hålla sig verksamma i uppemot 300 år. I huvudsak var man annars jordbrukare på små plättar som man roterade kring.

- **De nordamerikanska präriefolk** var nomader/seminomader och är en ganska sen livsstil som tillkommer senast som en direkt följd av kontakten med Europa. När hästen kommer till den nordamerikanska kontinenten blir själva jakten av till exempel buffel något man med framgång kunde syselsätta sig med. Utställningen omfattar såväl kläder som pilbågar och föremål kopplade till hästen, som var deras "valuta". Högst i rang stod krigs- och jakthästarna som bara fick användas för dessa ändamål. Pilbågen användes väldigt länge även om geväret också fanns vid den senare tiden. Men krut var dyrt och då man var självförsörjande hade man heller ingen ekonomi som genererade pengar att köpa krut och gevärför. Bågarna var korta eftersom de användes från hästryggen och tillverkade i flera lager, det vill säga komposit. Ibland var bågarna klädda med ormskinn och det fanns också en hierarki där skalleromsskinn ansågs ganska coolt att ha. Även andra delar av ormen som skallran kunde man ha som prydnad på bågen. Men visst det kunde vem som helst ha men om man inte kunde bära upp sin coola båge då ansågs man vara väldigt löjlig. Det gällde att vara en duktig skytt och jägare.

- På bild 3 kan man bland de olika föremålen se en grå sten med ett litet hål i. Detta är ett verktyg som man använde för att göra så kallade "barrel"-arrows, spolformade pilar som var tjocka på mitten och avsmalnande mot ändarna. Det som idag är

pilarnas Roys-Rolls hade de mest civiliserade indianstammarna redan kommit på för flera hundra år sedan. En "vanlig" cylindrisk pil, berättar Leif böjer sig som mest på mitten men om man förstärker där kommer pilen att gå renare ur bågen. Bättre frigång var nyckeln och det hade man förstått.

- **Den kanadensiska nordöstkusten.** Här fanns en stor mängd olika folkslag och när det gäller bågskytteutrustningen var det tydligt att där det fanns gott om trä och man tillverkade pilar med fisklina där spetsen var lös så att den fastnade i bytesdjuret (fisk) vilken sedan kunde halas in. Var det ont om trä ja då var pilarna hela. Se bild 4.

Utanför protokollet

Under eftermiddagen fick vi en liten visning av pilar och bågar från olika delar av världen ur det lager av materiel som museet har. Dessa föremål finns inte ute i monterarna utan var för en stund bara för våra ögon.

Har visas ett litet antal bågar upp ur museets förråd.

Fält-SM på Brattön

TEXT MIKAEL SVAHN BILD INGRID OLOFSSON

Svenska Mästare i Fält: Barebow, Erik Jonsson och Lina Björklund, båda Edsbyn. Compound, Peter Leijon, Gothia, och Ingrid Olofsson, Sturarna. Recurve, Jonatan Andersson, Stenbro och Elin Kättström, Linköping. Långbåge, Monika Svartvik, Fiskgjusen och Yngve Malmström. Södertälje.

Jag är glatt överraskad över min prestation på SM, berättar Lina Björklund, Edsbyn. Lina vinner såväl SM som SO. - Jag har så gott som inte skjutit något sedan inne-SM utan bara haft semester och började träna en vecka innan tävlingen i Nora.

- Träningslägret på Brattön gav mig ett gott självförtroende inför SM och det var väldigt skönt. Jag sköt tre poäng under mitt PB på omärkt. Det kändes riktigt bra. Nu ska jag bara trimma lite bättre så blir det här en kanonsäsong.

Jonatan Andersson, Stenbro tyckte han bedömde dåligt i början men sköt upp sig mot slutet, seger i herrar rekurve .

TÄVLINGS ANNONSER

inbjudan till

Vikingafejden!

19 juni 2015.

900-rond

- 10-klassen skjuter 2 x 30 pilar på 20 meter
- 13-klass och 16-klass barebow samt långbågar skjuter 40, 30, 20 meter
- Övriga klasser skjuter 60, 50, 40 meter 30 pilar per avstånd i trepilsserier.

Plats: Månvallen, Bottna öster om Söderköping
(Se vägbeskrivning på <http://www.osterviking.se>)

Uppvärmning: 9.30 och därefter tävlingsstart 10.00

Klasser: Enligt WA/SBF:s bestämmelser

Startavgift: Senior och äldre 200:-, juniorer 100:-

Anmälan senast 10 juni till Arne Welin

Tel: 0121-400 15

Mobil: 070-673 62 37

E-post: arne.welin@gmail.com

IK Österviking

Växjö AIS inbjuder till

Växjö 3D

Måndag den 6:e Juni 2016

- Plats:** I anslutning till Växjö AIS klubbstuga, Fylleryds naturreservat
<https://goo.gl/maps/TAJrE6dqH6R2>
- Rond:** 3D (24 mål) - 2-pil. Nationell tävling
- Klasser:** Enligt SBF:s bestämmelser, inga lag
- Starttid:** Klockan 10:00. Värmning från kl. 8:45 - 9:45
- Avgifter:** Billigare vid förskottsinsbetalning till Plusgiro 71 33 05-1
 OBS! Glöm inte ange namn och klubb.
 Förskottsbetalning, 10-16 och Motion: 150 kr Övriga: 250 kr
 Betalning på plats, 10-16 och Motion: 150 kr Övriga: 300 kr
- Anmälan:** Senast söndag den 29:e maj 2016 till Växjö AIS
 För mer information se föreningens hemsida, <http://www.vaisbagskytte.se>
- Upplysning, anmälan:** Börje Johnsson, tel 0707-32 50 70
- Upplysning, övrigt:** Lennart Löwström, tel 070-516 31 03
- Servering:** Traditionell bågskytteservering

Vid anmälan efter sista datum uttages avgift med 50% av startavgiften.

Skövde Bågskytteklubb

Inbjuder till

Skövdeträffen

Lördagen den 11 Juni 2016

- Start:** 10:00 värming 2x4 min
- Klass:** Samtliga enligt SBF
- Rond:** 2x36 pilar-WA & SBF
 70/50 + finaler 6 pilserier.
 (Gäller ej 10 klass)
- Plats:** Skövde BSKs bana, Claesborg.
 Vägvisning från väg 49.
- Avg.:** E, 21 - 60 klasser 200:-
 10 - 16 klasser 150:-
- Anm:** tavling@skovdebagskytte.se. Senast den 6 Juni.
- Info:** Mikael Johansson
 0708-787338. Servering
VÄLKOMNA

Karlstads Bågskytteklubb inbjuder till

Solstapilen 2016

- Datum:** Lördagen den 18 juni
- Plats:** Vår bana på Långenäs.
- Rond:** WA/SBF 900 rond.
- Klasser:** Alla enligt SBF samt lag.
- Starttid:** Inskjutning kl. 10:00.
- Anmälan:** Anmälan ska ske senast söndagen den 12:e juni.
- Avgift:** Senior 200 kr, junior 150 kr, 10-klass och lag 100 kr.
- Förtäring:** En enklare servering finns på plats med bland annat kaffe, hamburgare och korv m.m.
- Info:** Henrik Eriksson 070-271 89 49 eller via e-post till honken89@gmail.com.
 Mer info. om tävlingen finns på ArcRez tävlings sida.

Välkomna!

BSK Sturarna

Inbjuder till Fyrisfälten och Ulls 3D 2016

28 - 29 maj 2016

- Plats:** Ekebyboda 4, Uppsala. Vägbeskrivning finns på klubbens hemsida.
Tid: Klockan 10:00, inskjutning 09:00 - 09:45
Anm.avg: **Fyrisfälten** Seniorer 200 kr, klass 13 & 16 = 150 kr, klass 10 = 100 kr
Ulls 3D Seniorer 300 kr, klass 13 & 16 = 200 kr, klass 10 = 100 kr

Paketpris vid deltagande under båda tävlingsdagarna
Seniorer 400 kr, 13 & 16 klass 300 kr, 10 klass 150 kr

Vid betalning via plusgiro **29 82 21 - 3** uppge klubb och namn.
Om betalning sker för flera skyttar uppge klubb samt namn/initialer på skyttarna.

- Klasser:** Samtliga godkända klasser enligt SBF
Fyrisfälten: 2016-05-28 2 x 12 mål fält, märkt och omärkt bana
Ulls 3D: 2016-05-29 1 x 24 mål, två pilsserie (Ingår i 3D Touren)
Domare: Roland Grönroos, Stig-Lennart Gunnarsson
Anmälan: Endast via digitalt formulär på Sturarnas hemsida.
Senast 22 maj 2016
OBS! Efteranmälan + 50%
Info: www.sturarna.se
E-post: anmalan.sturarna@gmail.com
Mobil: 076 - 811 05 18
Servering: Sedvanlig bågskytteservering. Hamburgare, korv, mackor, dricka.
Medtag egen stol om så önskas.

Meddela ankomst minst 30 minuter före start!

På uppdrag av Svenska Bågskytteförbundet
Inbjuder

Östergötlands Bågskytteförbund i samband med SM-Veckan
till utomhus SM i Tavla 2016, 9-10 juli samt Mix-SM

Tävlingsplatser

Kvalificering: Himmelstalund i Norrköping, WGS84: 58°35'17.8"N 16°8'48.1"E
Guldfinaler i Compound & Recurve: Folkparken, WGS84: 58°35'26.4"N 16°9'58.5"E

Klasser och ronder:

WA 70 meter och WA/SBF 50m/40m/30m
70 meter 122cm: HRE, DRE
50 meter 6-ringad 80cm: HCE, DCE
50 meter 122cm: HBE, DBE, HR50-60, DR50-60
40 meter 6-ringad 80cm: HC50-60, DC50-60
40 meter 122cm: HLE, DLE, HB50-60, DB50-60
30 meter 122cm: HL50-60, DL50-60

6 pils serier för samtliga klasser vid kvalificeringsronden.

Mix-SM: Elitklasser i Compound, Recurve, Barebow samt Långbåge.

Lördag Förmiddag:

Uppvärmning kl. 09.00 tävlingsstart direkt därefter.
Kvalificering individuellt, 72pilar, 6-pilar 4min. **OBS!!! Även kvalificering för Mix-SM.**

Lördag Eftermiddag:

Uppvärmning ca kl. 13.00 tävlingsstart direkt därefter.
Kvalificering klubbtag, 70/50/40m, 4x6pil, 2min, En skytt i taget
varje lag skjuter på egen tavla. Kvarts-, Semi-, Brons, och Guldfinal.
Match, 4x6 pil 2min.

Söndag:

Uppvärmning kl. 08.00, tävlingsstart direkt därefter.
32:dels-, 16:dels-, 8:dels-, Kvarts-, Semi-, Bronsfinal, match, 5set x3-pil,
2min, alla matcher samtidigt. Guldfinal, match 5 set x3 pil, 2min.
Running score gäller för HCE samt DCE!
**OBS!!! Individuella guldfinaler i Compound och Recurve kommer att skjutas ca 18:00
på sekundär plats med anledning av SM Veckan.**
Finaler i Mix-SM kommer även att genomföras.
Mer information angående Mix-SM kommer att publiceras på vår hemsida.

Avgifter:

Vid enskild anmälan 500kr. Vid klubbvis anmälan 450kr samt lag 300kr.
Insätts i samband med anmälan på PG 710 82-2
Märk betalningen med "Tavel-SM 2016". SENAST 12 juni 2016.
Mix-SM kostar 300kr per lag och betalas till ovanstående PG i samband med anmälan.
Märk betalningen med "Mix-SM 2016". SENAST 12 juni 2016.

Anmälan:

Skriftlig anmälan med vanlig post eller e-post senast den 12 juni 2016 till:
anmalan@bagsskyttesm2016.nu eller angiven adress på anmälningsblanketten.
Anmälningsblankett eller anmälningsformulär på hemsidan **SKALL** användas i sin helhet.
Efteranmälan i mån av plats mot 50 % avgiftstillägg.
Mix-SM anmäls i samband med Tavel-SM anmälan enligt ovanstående förfarande.

Logi:

<http://upplev.norrkoping.se/smveckan/boende-logi/>

Servering:

Finns på tävlingsplatsen. Förbeställning av lunch till lördagen och söndagen **SKALL** göras
via beställningsformulär på hemsidan. Meny kommer inom kort att publiceras.

Tävlingsexpedition:

Tider för registrering kommer att publiceras på vår hemsida.

Upplysningar:

www.bagskyttesm2016.nu, info@bagskyttesm2016.nu
OBS!!! Ovanstående information kan komma att ändras i efterhand!
Ändringar publiceras på hemsidan och det är den informationen som gäller!

Välkomna!

Östergötlands Bågskytteförbund

VÄGVISNINGSSKYLTAR

www.bagskytte.se

www.bagskytte.se

10x

BÅGSKYTTE BÅGSKYTTE

www.bagskytte.se

1.295 kr

(ord. 159 kr/st)

VÄGVISNINGSSKYLT

i kanalplast

- Stora och tydliga med måttet 75x40 cm
- Hållbart material som står emot väder och vind
- Dubbelsidigt tryck (användbar för både höger- och vänster vägvisning)
- Alla skyttar vet vad dom letar efter
- Ger ett igenkännande och snyggt intryck
- Bra reklam för "gående" som passerar skylten
- Ställning finns som tillbehör till skylten, höjd 60 cm - pris 43 kr/st

TILLBEHÖR:

ANPASSAD STÄLLNING

Vita med en höjd av 60 cm

5-pack ställningar

185 kr

(ord. 43 kr/st)

Självklart går det bra att fixa till en egen ställning till skyltarna. Man kan t.ex ta en rundstav, gör två hål i skylten och sedan fäster man dessa mot varandra med hjälp av buntband.

Men för er som vill ha en anpassad så är det ett bra tillfälle att slå till nu!

Alla priser är exkl frakt.

Maila in din beställning till bagskytten@bagskytte.se
eller ring Mikael på **0709-61 64 22**.

idrottslyftet

TEMA rekrytera unga skyttar 2016

Tillsammans med Bågar & Pilar erbjuds alla klubbar nedanstående Idrottslyftspaket. Sök bidraget på 5 900 kr via Idrottonline. Efter godkännande beställes detta via info@bagaropilar.com.

Idrottslyftspaket

5 st. Lyon/SF Axiom träbåge i svaga styrkor max 18 lbs

- Inklusive sträng, enkel pilhylla och bågrem
- 15 st. Beman Flash pil 1000 - 1400 Spine
- 5 st. Bateman underdragstab
- 5 st. K&K armskydd

Delar ej utbytbara.

Pris: 5 890 kr

Priset inkluderar mvs 25%. Eventuell frakt tillkommer

